

Rf 24/2-95

Ny film om tungtvannssabotasjen

Det amerikanske National Geographic Society lager nå en ny dokumentarfilm om tungtvannssabotasjen på Rjukan i 1943.

LARS DITLEV HANSEN

Et team på fem fra selskaps fjernsynsavdeling gjør i disse dager sine locationopptak på Rjukan, Hardangervidda og ved Tinnsjøen med to av sabotørene, Jens-Anton Poulsson og Claus Helberg, som berettere.

Norsk Industriarbeidermuseum på Vemork ble trukket med i forhåndsarbeidet med filmen allerede i

fjor vår. Bestyrer Bjørn Edvardsen ser med stor interesse på dokumentarfilmprosjektet, og mener at filmen kan bli et nytt og viktig bidrag til dokumentasjonen av de historiske hendelsene på Rjukan og Vemork vinteren 1943. Museet vil som gjenydelse for samarbeidet kunne bruke den nye dokumentarfilmen i sitt arbeide.

Sett med nye øyne

- Tungtvannssabotasjen på Rjukan er en sentral hendelse i krigshistorien, og National Geographic mente den kunne undergis en ny historisk bearbeidelse sett med vår tids øyne, sier Edvardsen til Aftenposten.

- Sist det ble laget doku-

HELTENE: Rjukan-sabotører ved monumentet til minne om aksjonen. F.v. Claus Helberg, Jens-Anton Poulsson og Joachim Rønneberg. Arkivfoto: JAN TOMAS ESPEDAL

mentarfilm om sabotasjen, var på midten av 70-tallet, da BBC laget en 50 minutter lang fjernsynsfilm. Den er, etter vår mening, også den beste som hittil er laget, og vi bruker den i undervisningsøyemed. Men vi har i dag mer kunnskap om tungtvannsproduksjonen og sabotasjens virkning enn man hadde for 20 år siden, blant annet om sammenhengen mellom tungtvannet og tyskernes muligheter til å lage atombomber. Ny

viten er også årsaken til at det amerikanske fjernsynsteamet ønsker å lage en ny dokumentarfilm, sier Edvardsen.

Amerikanerne har vist interesse for Rjukan-historien tidligere, for 30 år siden da Anthony Mann laget spillefilmen «Helter i Telemark» med Kirk Douglas og Richard Harris i hovedrollene, med begrenset hell sett med historiske øyne. Det er all grunn til å vente seg noe annet fra National Geograp-

hics dokumentarfilmmakere, som har ry på seg for svært høy standard innen genren.

I forbindelse med Lillehammer-OL laget det amerikanske fjernsynsselskapet CBS en åtte minutters film om tungtvannssabotasjen, som et av flere Norge-innslag for amerikanske seere under lekene. Det var denne filmbiten som vekket interessen til videre historiegravning hos National Geographics filmmakere.

107984